

Προγραμματισμός Ι

Χειρισμός Bits

Κωνσταντίνος Τσερπές

(βασισμένο στις διαφάνειες του κ. Δημήτρη Μιχαήλ)

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Οι υπολογιστές χρησιμοποιούν το δυαδικό σύστημα για να αναπαραστήσουν πληροφορία.

Η γλώσσα C έχει την δυνατότητα να χειριστεί σε λεπτομέρεια τα bits της αναπαράστασης των διαφόρων τύπων.

int

Στην ANSI C ο ακέραιος πρέπει να είναι τουλάχιστον 16 bits, αλλά στις σύγχρονες αρχιτεκτονικές ο ακέραιος είναι συνήθως 32 bits.

00000000 00000000 00000000 00000000

Στην C μπορείτε να δείτε το μέγεθος ενός τύπου σε *bytes* με

```
sizeof ( int )
```

Bitwise Τελεστές

Η C παρέχει τελεστές *bitwise* για να χειριστεί τα bits των τύπων:

- 1 char
- 2 short
- 3 int
- 4 long

και σε *signed* και σε *unsigned* μορφή.

Οι *bitwise* τελεστές που μας παρέχει η C είναι:

Σύζευξη επιπέδου bit (bitwise AND)	&
Διάζευξη επιπέδου bit (bitwise OR)	
Αποκλειστική διάζευξη επιπέδου bit (bitwise XOR)	^
Συμπλήρωμα ως προς 1	~
Ολίσθηση κατά n bits αριστερά	<<
Ολίσθηση κατά n bits δεξιά	>>

Bitwise Τελεστής AND

Ο τελεστής AND (&) κάνει λογικό AND μεταξύ των τελεστέων bit με bit.

```
1 int a , b , c ;  
2  
3 a = 548884;  
4 b = 1595404;  
5 c = a & b;  
6 // c now is      540676
```

00000000	00001000	01100000	00010100
		&	
00000000	00011000	01011000000001100	
		=	
00000000	00001000	01000000000000100	

Bitwise Τελεστής OR

Ο τελεστής OR (|) κάνει λογικό OR μεταξύ των τελεστέων bit με bit.

```
1 int a , b , c ;  
2  
3 a = 548884;  
4 b = 1595404;  
5 c = a | b;  
6 // c now is 1603596
```

00000000	00001000	01100000	00010100
00000000	00011000	0101100000001100	
	=		
00000000	00011000	0111100000001100	

Bitwise Τελεστής Αποκλειστικού OR (XOR)

Ο τελεστής XOR (^) κάνει λογικό XOR μεταξύ των τελεστών bit με bit.

```
1 int a , b , c ;  
2  
3 a = 548884;  
4 b = 1595404;  
5 c = a ^ b;  
6 // c now is 1062936
```

00000000	00001000	01100000	00010100
		xor	
00000000	00011000	01011000	00001100
		=	
00000000	00010000	00111000	00011000

Αριστερή Μετατόπιση (<<)

Μετατοπίζει τα bits προς τα αριστερά και γεμίζει με 0 τα bits στα δεξιά.
Αυτό είναι το ίδιο με πολλαπλασιασμό με δύο.

```
1 int a, c;  
2  
3 a = 548884;  
4 c = a << 10;  
5 // c is 562057216 same as a      2^10
```

00000000	00001000	01100000	00010100
<<			
10			
=			
00100001	10000000	01010000	00000000

Δεξιά Μετατόπιση (>>)

Μετατοπίζει τα bits προς τα δεξιά. Εάν ο τύπος είναι **unsigned** τότε γεμίζει τα bits αριστερά με 0. Αλλιώς τα νέα bits διατηρούν το πρόσημο, 0 ή 1 ανάλογα με την αρχιτεκτονική του συστήματος.

```
1 int a, c;  
2  
3 a = 548884;  
4 c = a >> 10;  
5 // c is 536
```

00000000	00001000	01100000	00010100
	>>		
	10		
	=		
00000000	00000000	00000010	00011000

Συμπλήρωμα

Ο τελεστής συμπληρώματος (με βάση το 1) αντιστρέφει όλα τα bits.

```
1 int a, c;  
2 a = 2032;  
3 c = ~a;  
4 // c is -2033
```

00000000 00000000 00000111 11110000

11111111 11111111 11111000 00001111

Λογικοί Τελεστές και Τελεστές bit

Οι λογικοί τελεστές δεν έχουν καμία σχέση με τους τελεστές bit.

- `9 && 6` $\Rightarrow$ true
- `9 & 6` $\Rightarrow$ false
- `!1` $\Rightarrow$ false
- `~1` $\Rightarrow$ true (-2)

Στην εντολή ελέγχου `if/else` πάντα χρησιμοποιούμε τους λογικούς τελεστές.

```

() [] . -> expr++ expr--
+ - ++expr --expr ! & * sizeof
      */%
      +-
      << >>
      < <= > >=
      == !=
      &
      ^
      |
      &&
      ||
      ?:
= += -= *= /= &= |= ^= <<= >>= %=

```

[illegible]

υψηλότεροι
 μοναδιαίοι
 πολλαπλασ.
 προσθετικοί
 μετατόπισης
 σχεσιακοί
 ισότητας
 bitwise AND
 bitwise XOR
 bitwise OR
 λογικοί AND
 λογικοί OR
 συνθηκών
 εκχώρησης
 κόμμα

Προσοχή στην Προτεραιότητα

Η προτεραιότητα των τελεστών bit είναι χαμηλότερη από αυτών της σύγκρισης.

```
if ( value & 0x0f == 0 )    { /* ... */ }
```

είναι ισοδύναμο με

```
if ( value & ( 0 x0f == 0 )    { /* ... */ }
```

αντί αυτού που θέλαμε

```
if ( ( value & 0x0f ) == 0 )    { /* ... */ }
```

Προσοχή στην Προτεραιότητα

Οι τελεστές ολίσθησης έχουν χαμηλότερη προτεραιότητα από τους αριθμητικούς τελεστές.

```
x = i << 2 + 1;
```

είναι ισοδύναμο με

```
x = i << (2 + 1);
```

αντί αυτού που θέλαμε

```
x = ( i << 2 ) + 1;
```

Τελεστής Ανάθεσης

Οι τελεστές κατά bit μπορούν να συνδυαστούν και με τον τελεστή ανάθεσης όπως οποιοδήποτε άλλος τελεστής (π.χ. αριθμητικός)

```
1 int a , b , c , d ;  
2  
3 a &= 1 ;  
4 b |= 100 ;  
5 b ^= a ;  
6 c <<= 2 ;  
7 d >>= 4 ;
```

Παράδειγμα

Εκτύπωση δυαδικής αναπαράστασης

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main ( )
4  {
5      int x = 2032 , i ;
6
7      for ( i = 31; i > -1; i-- )
8          printf ( "%d", (x & (1<< i)) ? 1 : 0);
9
10     printf ( "\n" );
11 }
```